

**Національна академія наук України
Міністерство освіти і науки України
Державна установа «Інститут досліджень науково-технічного
потенціалу та історії науки ім. Г. М. Доброва НАН України»
Комітет освіти, науки, молоді та спорту
Громадської ради Київської міської державної адміністрації
Комітет з питань суспільного розвитку та суспільно-владних відносин
при Міністерстві юстиції України
Департамент економіки Київської обласної військової адміністрації
Департамент суспільних комунікацій виконавчого органу
Київської міської ради (КМДА)
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
Київський академічний університет
Благодійна організація «Шлях до майбутнього»
Громадська організація «Українська асоціація зовнішньої політики»
Мережева громадська організація «Міжнародна академія
геоінформатики»**

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ В КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ В ЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАУКОВО- ІННОВАЦІЙНИЙ ПРОСТІР

Матеріали XXVI Міжнародної
науково-практичної конференції

м. Київ, Україна, 15 травня 2025 р.

Дніпро
«Середняк Т.К.»
2025

Список використаних джерел:

1. Котлер Ф. Соціальний маркетинг: стратегії для зміни суспільної поведінки / Ф. Котлер, Н. Лі. – Київ: Основи, 2019. – 456 с.
2. Офіційний звіт про діяльність соціальних підприємств в Україні за 2023 рік / Українська соціальна академія. – Київ, 2024. – 120 с.
3. Smith J. Social Entrepreneurship in Post-Conflict Zones // Journal of Social Innovation. – 2022. – Vol. 15, No. 3. – С. 45–60.
4. Вебсайт проєкту "Greencubator" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://greencubator.info>. – Дата звернення: 10.05.2025.

Тkach D. K.

**SOCIAL ENTREPRENEURSHIP AFTER THE WAR:
INNOVATIONS FOR LOCAL RECOVERY**

Abstract. The study explores the potential of social entrepreneurship as a tool for supporting and revitalizing local communities in Ukraine amidst the ongoing war. It analyzes case studies of social enterprises successfully operating in the central and eastern regions of the country since 2023, particularly those focused on employment opportunities for veterans and internally displaced persons. Key success factors identified include the use of local resources, partnerships with non-governmental organizations, and the implementation of innovative technologies. Major barriers to development were also identified, such as limited access to financing, bureaucratic obstacles, and inadequate infrastructure. Innovative models of social entrepreneurship were proposed, including “GreenVillage” (energy-efficient cooperatives for rural communities) and “SkillHub” (educational platforms for professional retraining). Their effectiveness was assessed through economic analysis, with the projected internal rate of return (IRR) for “GreenVillage” at 15% over 6 years and for “SkillHub” at 10% over 4 years. Based on a comparative analysis of social project implementation mechanisms, recommendations for scaling were developed, including the establishment of regional hubs for knowledge sharing and the attraction of microfinancing through international platforms. A model of collaboration between the state, private sector, and communities was proposed to ensure the sustainable development of social initiatives.

Keywords: social entrepreneurship, local communities, recovery during wartime, social initiatives, central and eastern regions, veteran employment, internally displaced persons, local resources, partnerships with non-governmental organizations, innovative technologies, limited financing, bureaucratic obstacles, GreenVillage, SkillHub, project scaling, microfinancing.

УДК:006.44:070

Хоменко А. О.

викладачка кафедри журналістики
ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК»,
аспірантка інституту вищої освіти НАПН України

KhomenkoA@krok.edu.ua

<https://orcid.org/0009-0005-5938-6205>

Скиба Ю. А.

доктор педагогічних наук, доцент, заступник директора
з наукової роботи Інституту вищої освіти НАПН України,

y.skyba@ihed.org.ua

<https://orcid.org/0000-0003-2238-8272>

ПРОФЕСІЙНІ СТАНДАРТИ ЖУРНАЛІСТИКИ ТА ЇХ ДОТРИМАННЯ - ЗАПОРУКА РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

Анотація. У статті аналізується важливість дотримання професійних журналістських стандартів в умовах інформаційної війни та трансформацій, пов'язаних із викликами Промисловості 4.0. Розглядаються приклади дотримання й порушення стандартів об'єктивності, точності та доступності у зарубіжних медіа при висвітленні подій в Україні. Підкреслюється роль медіаграмотності як інструменту протидії дезінформації та значення якісної підготовки журналістів у закладах вищої освіти.

Ключові слова: журналістські стандарти, інформаційна війна, об'єктивність, точність, доступність, медіаграмотність, дезінформація, підготовка журналістів, критичне мислення, заклади вищої освіти.

Виклики Промисловості 4.0 перед Україною постали в умовах інформаційної війни з російською федерацією. Журналісти у таких умовах повинні жорстко дотримуватися професійних стандартів для якісного виконання комунікативної функції та розвитку критичного мислення у населення. Медіаграмотність є дієвою зброєю в інформаційній війні. У свою чергу, викладачам закладів вищої освіти важливо знати кращі стандарти міжнародної журналістики.

Розглянемо приклади порушень та дотримання стандартів об'єктивності, точності та доступності у висвітленні новин про Україну від зарубіжних журналістів.

Дотримання стандарту об'єктивності передбачає інформування аудиторії про різні точки зору без упереджень, узагальнень та оціночних суджень. Об'єм інформації (кількість знаків/хронометраж) різних сторін має бути однаковим та містити ключові фрази. Нік Пейтон Волш для CNN

проаналізував план припинення російсько-української війни від генерала Кіта Келлога. На своєму каналі Truth Social Дональд Трамп повідомив про намір призначити генерала Кіта Келлога на посаду свого помічника та спеціального посланця в Україні та Росії. Нік Пейтон Волш аналізує квітневий мирний план, який виклав Кіт Келлог у статті для політичного інституту America First. Але автор CNN не згадує План перемоги від Володимира Зеленського, Президента України та умови агресора. Тож автор CNN порушує стандарт достовірності (Nick Paton Walsh, 2024: 1) Через це аудиторія знайомиться лише з однією позицією, як єдиною правильною і втрачає можливість прочитати думки опонентів та інші ідеї вирішення питання від зацікавлених сторін чи незалежних експертів [4].

Дотримання стандарту точності подачі інформацій передбачає посилення на три (чи більше) достовірних (авторитетних, офіційних, наукових) джерел інформації. Джон Айріш і Том Балмфорт, журналісти Reuters, порушують стандарт точності, захопившись самоцитуванням у статті «Україна просить НАТО надати запрошення на членство наступного тижня, свідчить лист». (John Irish and Tom Balmforth, 2024: 1) Замість лінку на План перемоги від Володимира Зеленського, вони посилаються на статтю колеги Макса Гундера «Що в плані перемоги Зеленського в Україні?» (Max Hunder, 2024:1) Для цільової аудиторії зрозуміліше пояснення рідною мовою від журналіста. Але доступний переклад україномовного оригіналу за допомогою інструментів штучного інтелекту та онлайн-перекладачів у браузері [2].

Дотримання стандарту доступності означає грамотність (відсутні граматичні/пунктуаційні/логічні помилки), використання загально зрозумілих слів. Стандарт рекомендує подавати цифри лише в зрозумілому порівнянні. Як приклад дотримання цього стандарту порівняння від Пола Адамса у репортажі «Україна бореться за те, щоб світло не горіло, поки Росія руйнує електростанції». Автор написав: «До першої атаки цього

місяця, 17 листопада, Україна вже втратила 9 ГВт генеруючих потужностей. Це приблизно половина електроенергії, спожитої під час піку опалювального сезону минулої зими.» Пол Адамс вдало порівнює із минулорічними показниками і читачі з різних країн можуть усвідомити цифри. У цьому ж матеріалі є і порушення даного стандарту: «У понеділок ДТЕК, найбільша приватна енергетична компанія України, повідомила, що отримала 89 мільйонів фунтів стерлінгів (113 мільйонів доларів) від Європейської комісії та уряду США на допомогу у відновленні потужностей і захисті життєво важливого обладнання від снігу, дощу та мінусових температур.» Тут логічно подати порівняння із попередніми надходженнями коштів до ДТЕК від Європейської комісії та звіти про їх використання. Або пояснити на що саме вистачить цієї допомоги, де можна знайти звіти від ДТЕК про використання тих коштів. Такі порівняння вимагають додаткового розслідування, тож у форматі репортажу допустиме нехтуванням стандартом. Але наслідком може бути недобросовісне використання коштів [1].

Ми розглянули порушення лише трьох стандартів журналістики у зарубіжних медіа. Але наслідки дезінформування світової спільноти про події в Україні можуть бути нищівними для нашої держави. Тому закладам вищої освіти важливо якісно готувати українських журналістів для роботи в умовах інформаційних воєн.

Список використаних джерел:

1. Adams P. Ukraine fights to keep the lights on as Russia hammers power plants. BBC. 2024. URL: <https://www.bbc.com/news/articles/c3vlg91yz6po>.

2. Hunder M. What is in Zelenskiy's Ukraine victory plan?. Reuters. 2024. P. 1. URL: <https://www.reuters.com/world/europe/key-points-zelenskiys-ukraine-victory-plan-2024-10-16/> (date of access: 29.11.2024).

3. Irish J., Balmforth T. Ukraine asks NATO for membership invite next week, letter shows. Reuters. URL: <https://www.reuters.com/world/europe/ukraine-asks-nato-membership-invite-next-week-letter-shows-2024-11-29/> (date of access: 29.11.2024).

4. Walsh N. P. Analysis: Trump's Ukraine envoy has a plan to end the war that Putin may reveal in | CNN. CNN. URL: https://edition.cnn.com/2024/11/29/europe/trump-new-ukraine-envoy-analysis-intl?cid=ios_app (date of access: 29.11.2024).

Khomenko A., Skyba Y.

**PROFESSIONAL STANDARDS OF JOURNALISM AND THEIR COMPLIANCE - A
GUARANTEE OF STATE DEVELOPMENT**

Abstract. The article analyzes the importance of adhering to professional journalistic standards in the context of the information war and the transformations associated with the challenges of Industry 4.0. It examines examples of both compliance with and violations of the standards of objectivity, accuracy, and accessibility in foreign media coverage of events in Ukraine. The role of media literacy as a tool for countering disinformation is emphasized, along with the significance of high-quality journalist training in higher education institutions.

Keywords: journalistic standards, information war, objectivity, accuracy, accessibility, media literacy, disinformation, journalist training, critical thinking, higher education institutions.